

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA BISERICĂȘCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Pastorala

Episcopatului din Ardeal împotriva comunismului

Din îndurarea lui Dumnezeu:

NICOLAE,

dreptcredinciosul Arhiepiscop al arhiepiscopiei de Alba-Iulia și Sibiu și Mitropolit al Românilor ortodocși din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș;

ANDREI,

dreptcredinciosul Episcop al eparhiei Aradului, Ienopolei și Hălmeagului și al părților din Banatul Timișan;

VASILE,

dreptcredinciosul Episcop al eparhiei Caransebeșului;

NICOLAE,

dreptcredinciosul Episcop al eparhiei Orășii;

NICOLAE,

dreptcredinciosul Episcop al eparhiei Vadului, Feleacului și Clujului.

Iubitului cler și popor: Har și milă și pace dela Dumnezeu-Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

„Au fost în popor și proroci mincinoși, după cum și între voi fi-vor învățători mincinoși, cari vor strecura eresuri plerzătoare și tăgăduind chiar pe stăpânul celce l-a răscumpărat, își vor aduce lor o grabnică petre“.

II Petru 2. 1.

Iubiți cler și popor!

Poporul nostru s'a născut deodată: *român și creștin*, fiind altot din clipa zămislirii sale cu legea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos. Dovadă despre aceasta stă și faptul, că până când la toate celelalte popoare se poate arăta timpul leșirii lor din păgânătate și al intrării lor în creștinătate, și se cunosc numele apostolilor cari le-au încreștinat,

Această scrisoare pastorală o vor celi P. C. Preoți din toate eparhiile sufragane ale mitropoliei noastre, înainte poporului în biserică, după ce cu o Duminică înainte vor vesti poporul ca să vină în număr cât mai mare pentru a o asculta.

În istoria poporului român nu aflăm astfel de date, pentru că nouă chiar dela obârșia noastră ca popor ne-au fost așezate în leagăn și în suflet lumina lui Hristos și credința creștinească. Legea lui Iisus Hristos tâlcuită în limba noastră a devenit pentru noi „*legea românească*”. Ea a fost puterea cerească, ce ne-a legat de acest pământ, pe care au trăit dela început înaintașii noștri și peste care, ca niște puhoale au trecut atâtea alte neamuri hrăpărețe. Ele s’au scurs ca apa, iar poporul nostru a rămas ca stânca neclintit. În istoria noastră s’au împlinit cuvintele Mântuitorului: „*Fericit cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul*” (Mat. 5, v. 5) și: „*Celce crede în mine are viață veșnică*” (Ioan 6, v. 47).

Bunătatea și noblețea poporului nostru în tot trecutul lui s’a vădit și în aceea, că el nu s’a făcut vinovat de prigonirea celor de altă credință religioasă, de vărsare de sânge, de pângărit și de dărâmări de biserici, de desgruparea sau de necinstirea morților altor neamuri. Ci poporul nostru având în față pilda Mântuitorului, a știut să sufere cu încredere în Dumnezeu toate nedreptățile, iar Dumnezeu a răsplătit răbdarea lui cu împlinirea visului său de veacuri, cu adunarea tuturor fiilor neamului într’o țară frumoasă și binecuvântată cu toate darurile. N’avem noi, ca popor, o mai mare datorie de împlinit pe această lume, decât aceea, ca să ne păstrăm țara întreagă și libertatea noastră în cuprinsul ei, apărându-i granițele, câștigate cu atâtea jertfe de sânge, împotriva oricui ar îndrăzni să le atace.

Drept aceea, după înfăptuirea unității noastre politice-naționale toate gândurile bunilor români se îndreaptă de 17 ani spre fericirea țării și spre statornicirea ei pe veci în hotarele de astăzi. Hotărârea aceasta, care este a neamului nostru întreg, o dovedește mai bine — între alte multe înfăptuiri — și mulțimea mare de lăcașuri dumnezeiești ce se ridică de sâng împânzind tot cuprinsul țării. Ele sunt dovada că poporul nostru vrea să rămână și pe mai departe credincios predaniilor sale din trecut și că nu crede în puțința altei fericiri decât aceea care isvorește din ascultarea de evanghelia Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos și din povățuirea pe drumul unei vieți creștinești curate.

Dar în hotarele țării noastre, lubiții Noștri fii sufletești, s’a adunat în timpul din urmă și multă neghină adusă de vânturi, oameni cari nu au acelaș crez cu noi, cari nu au îngropați în pământul țării părinți și strămoși și nu se simt deci legați de el cum ne simțim noi. Aceștia, sprijiniți de alți semeni de ai lor de peste hotare, au început să propovăduiască și la noi învățături străine de sufletul nostru, rădăcirii cari duc popoarele la pierzare, cum este *rătăcirea comunismului*, care prin cuvinte înșelătoare făgăduiește a aduce raiul pe pământ. Prețul acestui raiu ar fi: să răsturnăm prin volnicie actuala așezare de stat, să deslănțuim războiul dinlăuntru, ucigând frate pe frate, și să prefacem în cenușă bisericile, alungând pe Dumnezeu din lume și religia din suflete.

Nu s’a pomenit pe lume o *mai grozavă rătăcire și o mai mare erezie, decât aceasta a comunismului*, care ca o fiară sălbatică pândește să se arunce asupra tuturor popoarelor. Pilda vie a prăpădulului și a pustirii ce este în stare să le răstoarne asupra popoarelor rătăcirea și erezia comunismului, o vedem sub ochii noștri în două colțuri ale Europei, la două popoare mari creștine: de ani de zile în Rusia și acum mai pe urmă în Spania.

Apostolii urii au deslănțuit în aceste două țări cel mai groznic măcel între oameni. Cine n’a auzit la timpul său de milioanele de oameni măcelăriți în Rusia, unde astăzi domnește tăcerea morții și cea mai cumplită prigoană, și cine nu citește mereu despre fapte de cruzime nemăpomenită din Spania, unde viața de om nu mai are nici un preț, unde toată civilizația de veacuri se prefacă zilnic în ruine și unde, la sfârșitul cruntului războiu de acum dintre frați, totul va trebui clădit iarăși din temelie? Și toate acestea pentrucă? Fiindcă învățătura comunistă știe să răscolească toată patima rea din om. Ea întunecă mințile și pune stăpânire pe partea animalică din om. Și doar, cât e de ușor să răscolești patima în om și ce greu e să o potolești, apoi să repari toată stricăciunea făcută în timpul cât și-a perdut mințile!

Domnul nostru Iisus Hristos a prorocit vremurile ce le trăim acum. El a zugrăvit cu culori vii persoana lui Antihrist care se va arăta în lume în toată puterea lui. Antihrist nu e numai o singură ființă diavolească, ci este acel duh vrăjmaș, care s’a arătat oarecând în persoana ucigașului de frate Cain, în persoana lui Irod, a lui Iuda, iar astăzi se înfățișează lumii în forma comunismului.

Care e acea învățătură înșelătoare cu care comunismul, ca oarecând șarpele în raiu, ispitește lumea? El pretinde că omul nu e decât trup, lipsit de suflet, și toate trebuințele omului s'ar fi oprind la: mâncare, beaură, îmbrăcăminte și adăpost. Dincolo de moarte — așa zic prorocii cei mincinoși ai bolșevismului — nu mai e nimic, totul e aici pe pământ. Pentru a face pe om fericit — spun ei — bunurile pământești trebuie comunizate, adică averea particulară, pământul și casa și ceeace al în cuprinsul gospodăriei tale să le iee statul și să fie ale lui, iar societatea omenească să fie prefăcută într'o grămadă de oameni, în care omul singuratic dispare, cu drepturile și dorințele lui. Viața aceasta de cîntă e idolul căruia îi slujesc toți prorocii comunismului. Este împede, că învățătura aceasta pregătește omului cea mai neagră robie, din care dărsul după atâtea lupte de veacuri purtate în numele și cu lumina evangheliei lui Hristos, a reușit să scape.

Nu e greu să recunoaștem, că această învățătură fără Dumnezeu isvorește din cea mai oarbă necredință și e culmea rătăcirii, cere duce la îndobitocirea omului, făptura cea mai aleasă din lume, creiată după chipul și asemănarea lui Dumnezeu.

Pentru a înșela lumea, comuniștii nu se sflesc să afirme, că germenele învățaturii lor s'ar cuprinde chiar în evanghelia Mântuitorului nostru. Aceasta e însă o schimonosire a adevărului, căci Mântuitorul n'a venit în lume să răstoarne prin revoluții sângeroase rândul obștească, ci a venit să îmblânzească inimile, să împace pe om cu Dumnezeu și cu semenii lui. Mântuitorul ne-a vestit întreg adevărul, arătându-ne că ținta cea din urmă și cea mai înaltă a vieții noastre nu este aci pe pământ, ci dincolo, în viața cea veșnică, alături de Tatăl nostru cel ceresc. În lumina creștinismului noi știm, că suntem călători aci pe pământ unde „*nu avem cetate stătătoare, ci o călătăm pe ceeace va să fie*” (Evrei 13 v. 14), deci și bunurile pământești le stăpânim ca niște ispravnici vremelnici ai lui Dumnezeu, având să-I dăm seama de felul cum le-am întrebuințat. Grija noastră cea de căpetenie trebuie să fie grija pentru sufletul nostru, care e comoara cea mai scumpă ce ne-a încredințat-o bunul nostru Părinte ceresc și cu care putem intra în viața cea veșnică. A ne lega sufletele numai de bunurile acestei vieți și a uita viața cea veșnică ce ne așteaptă, înseamnă a ne perde sufletul care este mai de preț decât toate bogățiile lumii. De aceea zice Mântuitorul: „*Ce va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, iar sufletul său îl va perde? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?*” (Mat. 16 v. 26).

Nu e deci o nebunie a crede că fericirea o putem găsi numai în bunurile lumesti și că pentru comunizarea lor trebuie să recurgem la vărsare de sânge, la teroare și silă? A văzut cineva vreodată: o virtute născută din păcat, sau o fericire plămădită din ruină, sânge, moarte și blestem?

Domnul nostru Iisus Hristos nu învață pe oameni să disprețuiască bunurile materiale ori chiar să se lapede de ele, fiindcă ar fi ele în sine rele și păcătoase. Aceasta nu — căci bunurile materiale sunt de Dumnezeu făcute și-i sunt date omului, ca să-i fie de folos pentru susținerea vieții și pentru înfăptuirea scopurilor celor mai înalte, în legătură cu desăvârșirea lui. Dar Domnul nostru Iisus Hristos învață pe oameni să se ferească de ispitele spre lăcomie, spre furt, spre nedreptate, spre răpire, spre asuprire și nemilostenie, spre răsbunare și spre alte păcate întru câștigarea și folosirea bunurilor materiale. Urmând Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, ca niște urmași ai apostolilor Lui în slujba mântuirii sufletelor, Vă învățăm și Noi, iubiții noștri fii sufletești, să țineți la moștile Voastre și să nu le vindeți străinilor, ci să le sporiți cu munca Voastră cinstită; să țineți la casele Voastre, la familiile Voastre și la familia cea mare a neamului nostru și la pământul românesc — dar pe toate să le chivernisiți în duhul credinței în Dumnezeu și având pururea înaintea ochilor Voștri ținta cea din urmă a vieții omenești, care este la Dumnezeu.

Mai presus de toate Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos așază *porunca cea mare a iubirii*, singura care este în stare să clădească fericirea între oameni, pacea, ordinea și bunăînțelegere în societatea omenească.

Pentru înfăptuirea acestei împărății a iubirei între oameni a lăsat Mântuitorul în lume Biserica Sa, trupul lui Hristos, ale cărui mădulare suntem noi fleștecare. Și precum în trup mădularele îngrijesc unele de altele sprijinindu-se, așa și în societatea creștinilor dragostea ce-i leagă pe toți, poartă grijă de fiecare. Numai prin legătura aceasta a iubirii și prin puterea ei se pot înfăptui lucruri trainice și în viața popoarelor și a statelor, iar nu

prin ura ce o propovăduiesc învățătorii mincinoși ai comunismului. „*Căci dacă zice cineva: iubesc pe Dumnezeu, dar pe fratele său îl urește: mincinos este. Pentru că celce nu iubeste pe fratele său, pe care l-a văzut, pe Dumnezeu, pe care nu l-a văzut, nu poate să-l iubească*” (I. Ioan 4 v. 20).

De sigur că societatea omenească n'a ajuns la desăvârșirea morală, cerută în evanghelia lui Hristos. Dar pentru aceasta nu-i de vină stânta evanghelie, ci sunt de vină oamenii cari nu ascultă de ea, ci o calcă și nesocotesc. Și cele mai înaintate popoare creștine se găsesc încă la începutul alfabetului întru învățarea și mai ales întru împlinirea evangheliei Domnului Iisus Hristos. De aici urmează că această sfântă evanghelie nu e un lucru învechit, ci *ei îi aparține viitorul*. Încă mult au de învățat oamenii și popoarele dela ea. Aluatul evangheliei dospește omenirea de aproape 2000 de ani, dar vremea coacerii e în mâna lui Dumnezeu, care conduce lumea după planul Său, necunoscut nouă oamenilor.

Mântuitorul a venit în lume, nu ca să prefacă pietrele în pâini, ci ca să întemeieze în ea împărăția lui Dumnezeu, acea împărăție, care ia ființă înlăuntrul omului și de acolo se revarsă în afară în fapte și orândueli potrivite voinței lui Dumnezeu. Dacă ținem seama că noi oamenii n'avem nimic ce să nu fi primit dela Dumnezeu, vom înțelege cât de adevărate sunt cuvintele Mântuitorului: „*Nu duceți grijă spunând: ce vom mânca, ori ce vom bea, ori cu ce ne vom îmbrăca? Că după toate acestea se străduiesc păgânii; știe doar Tatăl vostru cel ceresc că aveți nevoie de ele. Căutați mai întâi împărăția și dreptatea Lui și acestea toate se vor adăoga vouă*” (Mat. 6, v. 31—33) iar „*împărăția lui Dumnezeu nu este demânzare și beatură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt*” (Romani 14, v. 17).

Celce deslănțue patimile omenești și „*scoate sabia, de sabie va pieri*” — a z'is Mântuitorul. Nu vedem cum se dovedește și acest adevăr în cele petrecute în Rusia, unde de curând 16 din conducătorii de ieri ai comunismului au pierit de aceeași soartă, pe care dânsii au pregătit-o altora? Oare nu sunt trecuți prin sabie în Spania cei ce au deslănțuit nebunia comunismului? Dar înzadar au sfărâmat comuniștii statuetele lui Hristos, căci numele Lui nu l-au putut scoate din inimi, iar glasul Lui îl auzim de peste veacuri spunându-ne: „*Nu vă temeți de celce ucid trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă; temeți-vă mai curând de acela care poate și sufletul și trupul să le piarză în Gheena*” (Mat. 10, v. 28).

Dacă societatea omenească mai suferă de rele, acestea trebuiesc îndreptate nu cu forța și silnicia, ci prin traducerea în viață a poruncilor lui Hristos despre dragoste și dreptate. Numai evanghelia lui Hristos poate înstăpâni în suflete pacea, singura care dă trăinicie și păcii din lume.

Fiii neamului nostru să tragă toate învățăturile din cele petrecute la alte popoare și să nu se lase ademeniți la fapte ce samănă jale în lume. Să nu-și plece urechea la învățăturile nelegiuite ale comuniștilor, aducându-și aminte de cuvintele sf. apostol Pavel: „*Chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar vesti altă Evanghelie decât aceea pe care v'am vestit-o, să fie anatema!*” (Gal. 1, v. 8).

Dragi fii ai neamului nostru! Nu ascultați de șoaptele învățătorilor mincinoși și de îndemnurile lupilor îmbrăcați în piele de oaie. Aceștia se ascund printre muncitorii din fabrici și diferitele ateliere, răspândesc vorbe pe șoptite la urechile creștinilor noștri, intră în sectele cari atacă credința și biserica noastră, răspândesc pretutindenea neîncredere în statul nostru, folosesc cu viclenie nemulțumirile cari sunt legate de criza grea prin care trece lumea întreagă, trimt în toate părțile gazete și tipărituri pline de otravă și toate le fac cu gândul să răstoarne ordinea din țară și apoi să dea navală asupra ei, ca să o stăpânească. Ori unde ați întâlni oameni cu mintea tulburată de rătăcirea bolșevică, Voi să-i arătați paznicilor ordinii din statul nostru și să nu vă întovărășiți cu ei. Ci umblați pe calea înțeleaptă a părințeștilor datini, pe care Vă povățuește, cu iubire de mamă, sfânta noastră Biserică ortodoxă.

Iubiți-Vă neamul din care faceți parte și pe care milostivirea Părintelui ceresc l-a adus în staulul cald al aceleiaș Patrii.

Iubiți-Vă pământul care adăpostește oasele scumpe ale părinților Voștri și fiți gata în orice clipă să Vă dați viața pentru apărarea lui.

Fii cu credință neclintită față de *M. S. Regele Carol II*, pe care bunul Dumnezeu l-a rânduit să ne fie cărmuitor înțelept și plin de iubire.

În această dragoste și credință față de Dumnezeu, față de Patrie și față de Rege să Vă creșteți și scumpele Voastre odrasle. Căci întru creștineasca și româneasca lor viață Vă veți binecuvânta de către Tatăl cel din ceruri.

La sfatul ce l-am ținut împreună în Sibiu, la scaunul sfintei noastre mitropolii, Noi părinții și păstorii Voștri duhovnicești, în dragostea ce o purtăm în inimile noastre către Tară, Neam, Rege și Biserică, și cu purtarea de grijă ce o avem către mântuirea sufletelor Voastre, am hotărât să Vă trimitem aceste învățături și povești. Noi avem încredere în înțelepciunea dreptcredinciosului nostru popor și știm că nu-și va deschide urechile și sufletul spre învățăturile pierzătoare ale prorocilor mincinoși din zilele noastre, dar am voit să Vă aducem aminte de cuvântul apostolului: „*Voi, iubitorilor, acestea mai înainte știind, păziți-Vă, ca nu cu înșelăciunea celor fărădelege fiind strămutați, să cădeți dela întărirea voastră. Ci să creșteți întru harul și cunoștința Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos*“.

(II Petru 3, 17—18).

Pe lângă acestea, împărtășindu-Vă arhierestiile Noastre binecuvântări, am rămas Sibiu, la 22 Septembrie, anul Domnului 1936.

ai Voștri ai tuturora de tot binele voitori

NICOLAE

Arhiepiscop și Mitropolit

ANDREI

Episcop al Aradului

VASILE

Episcop al Caransebeșului

NICOLAE

Episcop al Orășii

NICOLAE

Episcop al Clujului

Comunicat

Duminică, 25 Octombrie a. c. se va ține în Arad **Congresul anual al Frăției Ortodoxe Române** din mitropolia Ardealului.

P. C. Preoții vor aduce acest fapt la cunoștința enoriașilor și în special a intelectualilor noștri din comună, *îndemnându-i să ia parte la acest praznic al credinței strămoșești.*

Arad în 15 Octombrie 1936.

† *Andrei*
Episcop.

Congresul Frăției Ortodoxe Române în Arad

În zilele de 25 și 26 Octombrie l. c. **Congresul Frăției ortodoxe române**, își va desfășura steagul credinței românești, în gloriosul nostru Arad. La acest congres va participa toată crema conducătorilor noștri din Ardeal în frunte cu înalții ierarhi ai Bisericii strămoșești.

Dela înfăptuirea unității noastre naționale, s'au organizat sute de congrese și serbări naționale, la cari s'a accentuat forța și puterea de viață a poporului român.

S'a recunoscut însă că, enorma putere de coeziune ce rezidă în Biserica ortodoxă română, este cheia de boltă care va încheia mai solid, unitatea noastră națională înfăptuită în anul 1918.

Tara românească, a fost dela începutul său și

va fi totdeauna, un stat național ortodox, în care toate celulele de activitate se împletesc în mod admirabil cu idealul sfânt al Bisericii noastre ortodoxe.

În perioada tulbură prin care trece lumea când anarhia bolșevică a deslănțuit războiul de exterminare împotriva religiilor creștine, Biserica ortodoxă română, își pune în mișcare toate resursele ei spirituale, pentru a preîntîmpina curentele anarhice, ce bat la poarta scumpei noastre patrii.

În vederea congresului F. O. R. ului, P. S. Sa Episcopul Andrei, a convocat la consfătuire pe reprezentanții autorităților și diferitelor societăți din Arad.

Pentru lucrările de organizare au fost formate următoarele comisii:

1. Comisiunea de propagandă, în care au fost cooptați d-nii Tiberiu Vuia, Ion Martin, C. I. Ștefănescu, I. Dabiciu, Al. Negru și S. Micleș.

2. Comitetul de organizare, compus de d-nii dr. Ioan Groza, prefectul județului, dr. Romul Coțloiu, primarul municipiului, dr. C. Iancu și dr. Sever Ispravnic, sub prezidenția d-lui dr. Emil Velliciu.

3. Comitetul de primire a oaspeților compus din d-nii dr. Romul Coțloiu, dr. Iustin Marșeu, dr. I. Drincu și d. Traian Iancu, chestorul poliției.

4. O comisie artistică compusă din d-nii Calus Lepa, Athanasie Lipovan, dr. Stoinescu, dr. Nichi Lazar și Constantin Popa.

5. Un comitet pentru organizarea banchetului din d-nii dr. Pescariu, dir. Eșianu și Virgil Antonescu.

La marea cinstă ce i se face orașului nostru, prin ținerea aici a congresului general al „Frăției Ortodoxe Române”, nu ne îndoiim că vor răspunde cu demnitatea de care au fost vrednici, intelectualii români din partea locului, ori de câte ori s'a pus problema afirmării solidarității noastre național-bisericești.

Frăția Ortodoxă Română. Secția Eparhială Arad.

Invitare

la

Congresul General Anual al FRĂȚIEI ORTODOXE ROMÂNE

care se va ține în Arad, în zilele de 24, 25 și 26 Octomvrie 1936 cu următorul

Program:

Sâmbătă, 24 Octomvrie

Ora 3.25 d. m. *Primirea în gară* a II. PP. SS. Arhieriei și a Comitetului Central F. O. R. de către șefii de autorități, și comitetul eparhial al F. O. R. Arad.

Pentru oaspeți, la sosirea în gară, va funcționa un birou de informațiuni, de unde se vor putea ridica biletele de incartiruire, de participare la banchet, și la concert pentru toți acei cari se vor anunța în timp util.

Ora 7. d. m. *În Catedrală Sf. slujbă a privegherii și mărturisirea membrilor în vederea cuminecării de a doua zi*

Ora 9. d. m. *Intrunirea Consiliului general la reședința episcopescă.*

Duminică, 25 Octomvrie

Ora 9. dim. SF. LITURGHIE oficiată în Catedrală de Înălții Chiriarii asistați de un sobor de preoți. — În cursul serviciului se va face cuminecarea membrilor.

Răspunsurile vor fi date de corul Armonia.

După Sf. Liturghie, Chemarea Duhului Sfânt.

Ora 11^{1/2}. ȘEDINȚA DE DESCHIDERE A CONGRESULUI GENERAL la Palatul Cultural:

a) *Cuvânt de deschidere*, rostit de către dl. Dr. Sextil Pușcariu prof. univ. Președintele Asociației.

b) *Cuvântul I. P. S. Mitropolit Nicolae Balan și PP. SS. Episcopi.*

c) *Salutul autorităților, și al societăților religioase și culturale.*

Ora 1^{1/2}. MASA FRĂȚEASCĂ la Internatul diecezan de fete.

Ora 3^{1/2}. PELÉRINAJ la mormântul lui Vasile Goldiș la Cimitirul Eternitatea unde se va sfînti crucea ridicată marelui dispărut. Plecarea se va face din fața reședinței Episcopiei.

Ora 6. d. m. CONFERINȚA la Teatrul Comunal, rostită de către dl. Nichifor Crainic despre: „Ortodoxia, concepția noastră de viață”. Intrarea liberă.

Ora 9. seara CONCERT RELIGIOS dat la Palatul Cultural cu concursul măștrilor Gheorghe Folescu dela Operă Română din București, Sandu Albu artist la vioară, București, a corurilor reunite Armonia și a Învățătorilor, precum și Corul Școlii Normale de băieți din Arad.

Luni, 26 Octomvrie

Ora 9 dim. SF. LITURGHIE arhierescă în Catedrală cu răspunsurile corului Doina Crișana.

Ora 11. ȘEDINȚA II-a. ADMINISTRATIVĂ, a CONGRESULUI GENERAL în sala festivă a Primăriei.

a) Raportul dlui Dr. Ioan Mateiu, secretar general.

b) Propuneri.

c) Votarea motiunii.

d) Închiderea Congresului.

*

Legitimațiile pentru călătorie cu reducere de 75%, se vor distribui: la Arad prin organele de conducere ale F. O. R. iar în provincii prin Oficiile Protopopești.

Pentru concert, biletele, în valoare de lei: 80, 60, 40, 20 și 10 se găsesc la Librăria Diecezană.

Pentru masa frățească, anunțurile se pot face la sediul Frăției Ortodoxe Române secția eparhială Arad, pe adresa dlui Președinte Iosif Moldovan, (la Banca Spiru Haret) Piața Catedralei, cel mai târziu până la 22 Octomvrie ora 18, prețul unui tacâm fiind de lei 100. Tot aici sunt a se adresa și cererile pentru incartiruire și rețineri de bilete la concert.

Un birou permanent de informații va sta tot timpul la dispoziția oaspeților congresiști în localul Primăriei.

Asociația noastră Vă roagă să luați parte la această rară și înălțătoare manifestație religioasă și românească, anunțând din timp participarea.

Cu sentimente ortodoxe:

Președinte:
Iosif Moldovan

Secretar:
Tiberiu Vuia

Asociația Clerului „ANDREI ȘAGUNA”, Sibiu

Nr. 11/1936.

Convocare

Potrivit articolului 10 din Statutele Asociației „Andrei Șaguna” a clerului ortodox român din Mitropolia Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramurășului — având arhieriasca bine cuvântare — convocăm al 15-lea congres anual al acestei asociații la Turda pe ziua de 3 Noiembrie 1936 cu următorul

PROGRAM:

1. Ora 9. Sfânta Liturghie, Chemarea Duhului sfânt și cu parastas pentru Mihai Vodă Viteazul în biserica catedrală. Predica: preot Ioan Goron din Cluj.

2. Deschiderea congresului prin președintele Asociației: Iconom stavrofor Dr. Gh. Ciuhandu, în sala prefecturii județului. Salutul reprezentanților autorităților și diferitelor societăți.

3. Ora 13. Masa comună.

4. Ora 15. În sala prefecturii conferința: „Ortodoxia și năcăzurile ceasului de acum” (Secte, comunism, antirevizionism) referent: preot Teodor Ciuruș din Rusu Bărgăului.

5. „Importanța chemării preoțești” (Ev. Luca cap. 10) referent preot Gheorghe Secaș, misionarul eparhial al Sibielui.

6. Raportul general despre activitatea Asociației în ultimul an.

7. Raportul casierului despre situația financiară a Asociației.

8. Eventuale propuneri (vor trebui anunțate biroului central al Asociației cu cel puțin 3 zile înainte de congres)

Pentru rețineri de locuințe preoții congresiști se vor adresa cel mai târziu până la 31 Octombrie 1936 P. C. protopop Jovian Mureșan din Turda.

Membrii comitetului central se vor întruni în ședință în ajunul congresului (2 Noiembrie) ora 19. În aceeași zi la ora 20 se va ține o consfătuire intimă a membrilor Asociației.

Onii prezenți ai secțiilor sunt rugați a și trimitte cât mai neîntârziat biroului central rapoartele. (La adresa preot Ioan Bânda, Roșia, județul Sibiu).

Icon. stavr. **Dr. Gh. Ciuhandu**
prezident.

Preot Ioan Bânda
secretar general

Biserica dominantă și egala îndreptățire a cultelor.

De *Dr. L. Iacob* prof. univ.
(Urmare).

Fondul religios în special avea destinațiunea, ca venitele lui să se întrebuințeze pentru zidirea de biserici, pentru salarizarea preoților săraci și pentru alte scopuri bisericesti. (Ibid. 562).

Cât privește ajutorarea parohiilor, fondul religios avea și sarcini de patronat la mai multe parohii, având cheituielile cu salarizarea preotului și susținerea parohiei.

Fondul religios patrona în episcopiile latine din Sătmăr, Oradea și Timișoara 29 parohii (latine).

Din acestea au rămas în România 18 parohii. Pentru Alba-Iulia lipsesc datele statistice. (Ciuhandu, Patronat p. 86 și 104) În biserica română unită, fondul religios patrona în episcopia din Oradea 77 parohii, dintre cari în România au rămas 69 parohii (Ibid. p. 90 și 94). În episcopia Lugojului 46 parohii (id. p. 91 și 101—3).

Așadar în teritoriul de astăzi al României fondul religios avea sarcina de patronat la 115 parohii unite și 18 catolice. (Alba-Iulia?). În total 133 parohii.

Episcopiile, capitele și mănăstirile aveau deasemenea sarcini de patronat la unele parohii, dar numărul acestora este mai mic. Rezumând datele acestea, ne alegem cu bilanțul următor:

Cultul catolic a avut în Ungaria un milion 900 mii jugăre în valoare de vre-o 13 miliarde Lei, iar biserica ortodoxă română 1012 jug. Bilanțul este elocvent, strigător la cer am putea zice, pentru aplicarea principiului de egală îndreptățire. Cele 1012 jugăre ale bisericii ort. române rezumă întreaga ei tragedie în fosta Ungarie.

Situația în România întregită.

Datoria unei reparații.

Situația aceasta de inegalitate trebuia îndreptată. Sub regimul egalei îndreptățiri; Statu

trebuie să creeze tuturor cultelor o situație materială egală. Statul Român avea datoria să îndrepteze situația de inferioritate a bisericii dominante, datorită împrejurărilor vitrege din trecut. Statul trebuia să procedeze la o înzestrare în proporție cu numărul sufletelor și cu situația materială a fiecărui cult. În acest scop era nevoie de inventarierea averilor de cari dispun cultele, pentru a se constata, ce averi au rămas în România și de ceve nituri dispun cultele. Dar operația aceasta, așa de importantă și de necesară, a întârziat. Ea a fost impusă mai nou prin legea din August 1934. Nu știm însă dacă inventarierea s'a terminat. De prezent se menține tot situația veche. Cei ce au avut moșii beneficiază de ele, primind în plus și ajutoarele stabilite în bugetul Statului. Astfel se adevăresc cuvintele: celui ce are i se va mai da, iar aluia i se va lua și ceea ce i se pare că are.

Să vedem care este situația cultelor în România întregită? Cultul catolic. Din formidabilele lui moșii, multe sunt în teritoriul țării întregite. În lipsa unei statistici oficiale nu putem însă indica întinderea și valoarea lor reală.

Reforma agrară, cu toate plângerile împotriva ei, n'a atins situația materială a bisericii catolice. Pentru averile expropriate statul a dat rente. Statul a plătit pământul expropriat, deși acesta — ca donațiune de stat — era proprietatea Statului. Biserica catolică a protestat împotriva exproprierii, prezentând-o ca deposedare, astăzi însă beneficiază de rentele de improprietărire, cari dau venituri sigure față de beneficiul problematic al exploatării în regie proprie.

Prin concordat biserica, — își administrează bunurile în mod suveran, deși acestea s'au dat bisericii ca uzufruct și nu cu drept de proprietate. Fondul religios și cel de studii — fonduri publice — au fost lăsate în administrația bisericii. Averile bisericii au scăpat de sarcina patronatului, care era destul de mare, trecând toate sarcinile asupra Statului. În bugetul Statului sunt luate episcopiile, capitele, seminariile și parohiile. Iar veniturile acestora, și mai ales ale fondului religios, pot fi întrebuințate pentru alte scopuri. Concordatul prevede înființarea Patrimoniului sacru — din titlurile de rentă română date de Stat ca preț pentru exproprierea bunurilor ca-

tolice — cu destinația de a se întreține episcopiile, ordinariatele, seminariile teologice, canonicii și persoanele în serviciul parohiilor. (art. XIII). Dar Patrimoniul sacru nu s'a constituit încă. Cei interesați de sigur, nu vor da zor pentru constituirea lui, continuând să beneficieze ei de rentele ce expropriere. Statul însă rămâne păgubit, căci el continuă să susțină din bugetul său întreaga biserică catolică, deși rentele de expropriere ar trebui să degreveză acest buget.

Asifel cultul catolic are în România, sub raportul autonomiei și sub raportul material o situație mai privilegiată ca în Ungaria.

Celelalte culte au rămas cu averile lor modeste în comparație cu averile catolice, dar Statul se îngrijește de ele în mod larg din bugetul său. La noi nu s'a pus chestiunea unei *aplicări treptate* a egalei îndreptățiri, ci Statul român acopere toate cheltuelile de întreținere a cultelor minoritare: parohii, școli teologice.

(Va urma)

Ziua nașterii M. S. Regelui Carol al II-lea

Ziua de 16 Oct. este pentru noi Români, o zi de căldă înălțare sufletească; ziua când iubitul nostru Suveran, își serbează aniversarea de 43 ani dela nașterea sa. În aceasta zi, întreaga suflare românească își manifestă devotamentul, pentru Regele Carol al II-lea, ale cărui aspirațiuni se identifică cu cele ale poporului român.

Vineri în 16 Oct. la ora 11, s'a oficiat Te-Deum la catedrală. A servit P. S. Sa Episcopul Andrei, asistat de consilierii Dr. Ciuhandu, Păcățian, Muscan, protop. Vățlanu, preoții Turicu, Mihaș și diaconii Măcinic și Dărău.

La fine P. S. Sa a rostit o cuvântare, în care a spus că cetățenii unei țări sunt supușii Suveranului. Supunerea este de două feluri: provenită din frică și supunere conștientă. La noi Români supunerea față de Regele Carol al II-lea — care sintetizează și personifică toate aspirațiile și idealurile noastre, — isvorește din cea mai pură iubire.

La serviciul divin au participat un grup de ofițeri în frunte cu generalul Banciu, prefectul Dr. I. Groza, primarul Dr. Coțoiu, apoi reprezentanții altor autorități și diferitelor aso-

claii, precum și mult public. Înaintea catedralei s'a postat o companie de soldați cu drapelul și muzica.

După Te-Deum, dl general Banciu a rostit o scurtă cuvântare, în fața trupel, aducând elogii și doriri de bine M. S. Regelui Carol al II-lea. La fine soldații au defilat în fața autorităților. În aceasta zi pe toate edificiile publice au fost arborate drapelul național.

Creștinătatea și „bejbojnicia” sovietică Notă dintr'o expoziție anticomunistă.

(Urmare, din Nr. 40)

Această expoziție anticomunistă a fost împărțită în cinci secțiuni, cari cuprindeau material informativ în legătură cu: I. *doctrina antireligioasă a socialismului marxist și a comunismului leninist*; II. *lupta contra religiei în Rusia Sovietică*; III. *experiența marxistă antireligioasă în Rusia*; IV. *lupta contra religiei în afară de Rusia*; și V. *creștinii în fața celor fără Dumnezeu*.

Întreg materialul informativ și documentar, departe de a fi mistificat, este autentic, cules din surse oficiale comuniste, în deosebi din revista oficială „*Bezbojnic*” (cel-fără-Dumnezeu, sau Ateistul), unde toate ororile persecuțiilor antireligioase sunt fățiș expuse, împreună cu multe planuri sincer mărturisite și cu fel de fel de caricaturi monstruoase, menite să intensifice la extrem propaganda antireligioasă.

Autentice sunt diferitele scrisori din Rusia, de ale unor prizonieri rămași acolo, precum și de ale unor Ruși către frații lor expulzați sau evadați de acolo, scrisori, cari între altele descriu și marea mizerie ce bântuie pe bieții moșici din *raii* roșu. Ele sunt însoțite de traduceri în l. franceză, dacă cumva nu sunt scrise chiar în această limbă, de către prizonieri francezi. Autentice sunt și diferitele fotografii luate în Rusia, cari înfățișează copii lăsați să moară de foame — niște schelete ambulante, numai cu pielea pe osuțele lor; și la fel cu adulți, bărbați și femei. Și nemistificate sunt și reproducțiile fotografice cu catedrale monumentale transformate în ruini, sau cel puțin acum cu altă destinație, direct opusă sfintei lor meniri; așa, de pildă, fosta catedrală „*Sfântul Mântuitor*” din Moscova este într'un loc înfățișată în starea ei dinainte, ca monument rar arhitectonic, iar alături, în niște ruine, fiind distrusă cu dinamită, din ordinul conducerii

centrale. Și am putea înșira în număr de *leghion* atrocități profanatoare, culese cu multă grijă de cei ce au avut darul și credința de a căuta să înmănușeze un protest universal față de barbariile din țara Celor-fără-Dumnezeu.

* * *

Nu putem, din lipsă de spațiu, să remarcăm și datele statistice ale propagandei antireligioase în afară de Rusia, împreună cu efectele acelei propagandă, consemnate la expoziția anticomunistă cu lux de amănunțimi. Amintim numai că această propagandă este sistematic organizată de către „*Internaționala proletarilor liber-cugetători*”, organizație auxiliară a *Kominternului*.

Până în 1933, locul de bază pentru desfășurarea acțiunii internaționale a Celor-fără-Dumnezeu prin organizația amintită, a fost *Germania*. Dar după expulzarea din Reichul hitlerist a tuturor organizațiilor comuniste, agenții Moscovei caută să-și refacă acea bază în Franța și în alte câteva țări.

În Franța propaganda antireligioasă a și prins teren destul, fie prin diferite broșuri și ziare ca „*La Lutte*”, „*L'Humanité*” și „*Le Combat*”, fie mai ales prin crearea unui *institut antireligios* la Paris, pentru pregătirea de propagandiști antireligioși.

Iată programul tipic sau principal al acestui institut:

Partea I. Știința în contra religiei.

Cursul I. Concepția materialistă și idealistă despre lume.

Cursul II. Originea vieții și a omului

Cursul III. Concepția materialistă și idealistă despre societate.

Partea II Originea religiilor.

Cursul IV. Originile și cauzele sociale ale religiilor.

Cursul V. Creștinismul.

Partea III. Biserica și actualitatea

Cursul VI Biserica în Franța (istorie).

Cursul VII. Biserica în contra muncitorilor.

Cursul VIII. Biserica, războiul și fascismul.

Cursul IX. Biserica, femeia, tinerii și copilul.

Partea IV. Partidul proletariatului și religia.

Cursul X. Marx, Engels, Lenin și religia. — Social-democrația și religia.

Cursul XI. Religia în U. R. R. S.
 Cursul XII. Ateismul burghez și proletarian.
 Cursul XIII. Asociația muncitorilor Fără-Dumnezeu.

Iată și programul aceluiaș institut, pe anul trecut (1935), anunțat în „*La Lutte*” pe Ianuarie 1935.

I. 7. Ianuarie: Originea ideei religioase și a religilor.

II. 14 Ianuarie: Originea Creștinismului.

III. 21 Ianuarie: Biserica și problemele actuale.

IV. 28 Ianuarie: Ateismul burghez și ateismul proletarian.

V 4 Februarie: Organizația și metodele acțiunii antireligioase.

VI 11 Februarie: Sfaturi practice oratorilor.

Printre cele mai principale instrumente de propagandă ale „*Internaționalei proletarilor liber-cugetători*” figurează așa zisă „*Internaționala muncitorilor din Invădmânt*”. Ea depinde de Moscova, dar își are sediul și în Paris, iar buletinul ei de propagandă apare în patru limbi. Secțiunea ei cea mai principală și fără îndoială cea mai spornică în roade este cea din Franța. În timpul din urmă având aici și referințe politice agreabile, propaganda ateistă va culege roade din ce în ce mai multe — dea Dumnezeu să fiu profet mincinos!

Drd. P. Deheleanu

(Va urma.)

O clipă de bucurie în Sâmbăteni

În ziua de 27/IX a fost serbarea de încheiere a activității echipei studențești a Fundațiilor Regale, care a muncit 3 luni ale verei în Sâmbăteni. La dorința studenților insp. echipei Dr. C. Radu a rugat pe P. S. Sa să onoreze cu prezența Sa aceasta serbare.

Vestea acestei promisiuni a pus în mișcare tot satul, toți erau dornici de a asculta cuvintele de învățătură ale P. S. Sale.

Deși obosit de vizitațiile canonice, făcute în aceeaș zi, conform promisiunii P. S. Sa însoțit de înaltul cler la ora 18 a sosit în fața căminului cultural.

În fața căminului cultural a fost așteptat de echipă, în frunte cu insp. Dr. Sabin Manuilă, Dr. C. Radu, apoi Dna văd. Vasile Goldiș, Dr. R. Coțloiu primarul Aradului, primpretor Ștefănică, membrii Institutului social, mulțimea de intelectuali veniți din Arad și jur împreună cu aproape întregul popor din Sâmbăteni.

Conform programului, la intrare este salutat în puține cuvinte de președintele căminului, P. S. Sa răspunzând își exprimă bucuria ce o simte, când pogoară în mijlocul turmei Sale. În clipa intrării în sala de reprezentări a căminului, este salutat de corul Oastei Domnului, condus de harnicul învățător Teodor Stancu, cu cântarea Pe Stăpânul...

P. S. Sa ocupă loc la masa așezată pe bină, având la dreapta pe Dr. Sabin Manuilă și Dr. C. Radu, iar la stânga pe Dr. R. Coțloiu.

Sala este tixită, mamele ridică pe umeri copilași să vadă pe Vlădica, a cărui cuvânt este așteptat cu dor de mulțimea credincioșilor.

Dr. Radu prin măestre și din inimă isvorite cuvinte, salută pe P. S. Sa, apoi după ce explică rostul echipelor în viața satului, declară serbarea de deschisă și cheamă rând pe rând echiperi să-și dea raportul.

Din rapoarte se constată, că activitatea echipei este grupată în modul următor:

1. *Sănătate*, cuprinde activitatea medicului la dispensar și domiciliu și a studentului dela O. N. E. F. pe terenul sportului și a educației fizice.

2. *Muncă*, activitatea ing. agronom, a veterinarului, măestrei de gospodărie și industrie casnică și edilitare. Aici este de remarcat activitatea artistei Jana Niculescu, care a renoit complet și artistic iconostasul sfetei biserici.

3. *Minte*, activitatea elevilor dela școala normală din Arad pe terenul folcloric și bibliotecar, aranjând totodată și un muzeu al satului.

4. *Suflet*, activitatea studentului teolog în combaterea sectelor, concubinajului, etc.

După terminarea rapoartelor, Dr. Radu dă cuvântul președintelui căminului, care explică motivele psihice, cari au adus satul la înființarea căminului, apoi pentru ce a luat numele de căminul „Vasile Goldiș” și în sfârșit pentru a-i desăvârși opera, îi invită și pe anul viitor. După acestea se ridică Dr. Sabin Manuilă și într'un mod frățesc, asigură satul de toată dragostea lui, făcându-și o chestiune de plăcere personală din tot ce poate interesa și duce la perfecțiune satul și sătenii, promițând că pe viitor va desăvârși opera începută.

La sfârșit, ca încoronarea tuturor celor vorbite, se ridică P. S. Sa. Mulțimea, care a așteptat peste 2 ore acest moment se reface, fiecare păstrează liniște, ia poziția militară de drepti, ochii toți sunt ațintiți, se vedea, că mulțimea vrea să-i soarbă cuvintele.

P. S. Sa începe cu vocea-i blajină evo-

catoare a sfintelor clipe de reculegere sufletească dela sfintele slujbe, spune mulțimei datoria ei de a păstra legătura cu moși și strămoșii săi prin lege, limbă și port. Tot cel ce se lapadă de acestea, este un desrădăcinat și nu află odihnă, cu toate că fățarnicindu-se, afirmă contrarul. Indeamnă poporul, ca sămânța aruncată de echipă, să rodească însutit silindu-se a-și face ceea ce au învățat.

După terminarea cuvântării, salută echipa și pe șeful ei și părăsește sala și nevoind a părăsi comuna fără să sărute sfântul prestol, merge la sfânta biserică, unde admiră munca echipei.

Mulțimea fascinată de idelle și gesturile P. S. Sale, păstrează o tăcere și liniște care denotă, că fiecare s'a pogorât în adâncul ființei sale, fiecare trăește clipe de frumseți dumnezești.

Totul s'a sfârșit în întunerecul satului și în lumina bucuriei cerești, totul cânta Mărire lui Dumnezeu între oameni pace și bunăvoină.

Că ce influență a avut prezența și cuvintele P. S. Sale asupra asistenței, publicăm scrisoarea echipei studențești:

Prea Sfințite Stăpâne !

Echipa Regală din Sâmbăteni prin prezența P. S. Voastre la serbarea de încheiere a activității sale, a trăit clipe de mare înălțare sufletească și a simțit bucuria fiilor ce s'au văzut în nemijlocita apropiere a părintelui.

Echipa noastră nu poate pleca fără ca să nu se gândească la bucuriile avute prin înalta vizită a P. S. Voastre și la frumoasele îndemnuri și sfaturi părintești, pe cari P. S. Voastră, deși după muncă obositoare din aceea zi, — mânat de dragostea adevăratului păstor, le-a dat cu atâta dragoste arhierescă.

Pentru faptul acesta, Vă rugăm P. S. Stăpâne, să ne permiteți a Vă prezenta cele mai sincere sentimente de recunoștință și supunere filască. Vă asigurăm, că vom ține seamă întotdeauna după cât ne vor permite puterile, ca în opera de culturalizare și ridicare a satului nostru românesc, educația morală-religioasă să figureze pe primul plan.

Mulțumindu-Vă înc'odată Prea Sfințite pentru înalta vizită, pe care ne-ați făcut-o și pentru frumoasele îndemnuri pe cari ni-le-ați dat, rămânem al P. S. Voastre supuși fil.

Sâmbăteni, la 28 Sept. 1936.

G. Ardelean,
secretar.

V. Găinaru,
șeful echipei

Răspuns tardiv

de Preotul Gh. Cotoșman
(Urmare)

Iar vestea venită recent că, congresul românilor uniți din Ungaria a decis în mod definitiv încopclerea parohiilor greco-catolice din Ungaria „jurisdicției episcopiei maghiarizatoare a Hajdu-dorog-ului“ (Ziarul „Țara Noastră“ Nr. 998 din 23 Oct. 1935). — înființată de Papa prin bula „Cristi fideles graeci“ la 8 Iulie 1912, pentru a maghiariza complet pe Românii uniți, fără ca măcar aceștia, prin conducătorii lor, între cari figura și actualul mitropolit dela Blaj Al. Niculescu, să fi protestat — dovedește înc'odată rolul nefast al catolicismului, care — vorba unui învățător român din comuna Cenadul-Mare — este ultima plagă venită asupra acestui Neam, și de care plagă numai prin sângele celor 800.000 eroi ortodocși ne-am mântuit și am scăpat din ghiarele maghiarizării pe fiii rătăciți.

De încheiere, canonicul Brăzeu plin de îngrijorare se întreabă:

„Întrebăm totuș cercurile serioase ale ortodoxiei române din Banat: contemplează ele înființarea episcopiei, sau mitropoliei, la Timișoara, ca un nou punct de frecare între cele două biserici, ca un act de ostilitate împotriva eparhiei române-unite a Lugojului? Fiindcă ne facem de râs în fața lumii. Un prieten (!?) minoritar din Timișoara, îmi trimite gazeta cu articolul lui Cotoșman, punând apostila următoare: „Amice, înainte de „numerus valachicus“ ar fi bine să vă aranjați între voi... „Cu alte cuvinte — continuă canonicul: — voi Românilor, vă revindicați drepturi față de minoritari și nu recunoașteți nici dreptul de existență al fraților voștri!... Tot ce se face peste măsură, e păcat. Chiar și susținerea, cu mijloacele arătate, a ortodoxiei la Timișoara, — încheie canonicul lugojean.

Răspundem fără ezitare: Da. Contemplăm și noi ca și marii români uniți: Șincal, Malor, Papiu Ilarian, Treb, Laurianu, Simeon Bărnăuțu și alții — ca să amintesc numai de românii uniți — cari au văzut în Biserica unită atunci, catolică azi, o plăzmuire streină de aspirățiile neamului românesc, o „cursă“ întinsă spre maghiarizare, o „înșelăciune a Românilor,“ o „meteahnă“, streină, un „foc infernal“, care ca un vulcan în plină erupție a aruncat lava clocotindă a urei în mijlocul fiilor unui popor pașnic, bun și blând, ce n'a păcătuit cu nimic, decât doar, cum a zis episcopul unit inochentle, o fi „păcătuit unindu-se“ cu ungarul. S. Bărnăuțu: Discursul din 14 Mai 1848, la Ilarian, Isioria Tom II. a. 325).

Desființând Episcopia Lugojului — și trimitând la plimbare pe canonicii fără ocupație de acolo — am stins o gură din cele cinci ale acestui „foc infernal“.

Alcun sentința de condamnare și-au scris-o „frații” slogan. Cum s'a înfățișat și cum se înfățișează sub raport național clerul unit — singurul care mai ține biserica unită — este bine cunoscut tuturor.

Deocamdată biserica aceasta trăește cu baloane de oxigen și cu artificii furnizate din bugetul anemic al acestei țări. Indată ce s'ar închide robinetul bugetului ea s'ar prăvăli în neant, trezind astfel la realitate pe toți profitorii capitonați în roșu dela cele 5 eparhii unite din Ardeal și Banat.

Sloganul poporului — rămas totdeauna credincios „legii românești” — descătușat va renaște din cenușa rătăcirii sale ca paserea Phoenix, și plin de bucurie va reveni la sânul mamei adevărate, dela care fără voia și cunoștința lui a fost îndepărtat.

(Va urma)

Nr. 6754/1936.

Comunicat.

În referință la ordinul Ministerului Agriculturii și Domeniilor Nr. 121.158/936 și ordinul Inspectoratului Regional Silvic Timișoara Nr. 3468/936, Ocolul Silvic din Ineu cu adresa Nr. 1538/936, Ne trimite un exemplar programul pentru plantațiunile ce se vor face cu ocazia ofensivei silvice din toamna anului 1936.

Invităm pe C. Preoți și organele parohiale a da tot sprijinul și concursul la aceste lucrări.

Arad, 8 Octomvrie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Nr. 6789/1936.

Comunicat.

Aflându-ne în preajma sărbătorii sf. M. M. Dumitru, a zilei destinate pentru colectarea între credincioși a fondurilor trebuitoare pregătirii și confecționării Sfântului și Marelui Mir, invităm pe C. preoți să facă în aceasta zi, cași în alți ani, în toate bisericile obișnuita colectă pentru Sfântul și Marele Mir.

Sumele colectate se vor trimite oficiului protopopesc cu raport; iar P. C. protopopul vor trimite în termen de 30 zile sumele colectate cu tabloul comunelor bisericesti, spre a se putea constata că dela care parohie, cât s'a colectat?

Arad, 8 Octomvrie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad

Nr. 6953/1936.

Comunicat.

Se aduce la cunoștința celor interesați, că examenele de capacitate a candidaților la preoție în Eparhia Aradului, se vor ține Joi în 29 Octomvrie a. c. și în zilele următoare în sala de ședință a Consiliului eparhial.

Petițiunile se vor înainta aici până în 26 Oct. a. c. Insoțite de următoarele acte:

1. Extras de botez,
2. Diploma de bacalaureat,
3. Absolutor teologic,
4. Certificat de moralitate dela parohul domiciliului.

Arad, 12 Octomvrie 1936.

Consiliul Eparhial ort. rom. Arad.

Aviz

Luni în 19 Octomvrie a. c. se distribuiesc salariile preoților pe luna Septemvrie a. c.

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei vacante *Dumbrava cu filia Rostoci*, în conformitate cu ord. Ven. Consiliu Eparhial Nr. 6444/936, se publică concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în organul „Biserica și Școala”.

Venitele împreună cu acest post sunt:

1. Birul parohial legal din matră și filie;
2. Stolele legale;
3. Casă parohială nu este;
4. Intregirea salariului dela Stat, pe care însă parohia nu o garantează;
5. Parohia e de clasa III (trela).

Alesul va catehiza, va predica regulat în sf. biserică din matră și filie și va achita impozitul după beneficiul său.

Cel ce dorește a reflecta la acest post, cu observarea art. 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică din matră și filie, cu prealabila încunoștințare a protopopului, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorice.

Cererile de concurs ajustate cu actele justificative, adresate Consiliului parohial din Dumbrava Rostoci, se vor înainta Oficiului Protopopesc în Gurahonț.

Consiliul parohial în înțelegere cu

Const. Lazar
protopop

2—3